

REFERAT Patientinddragelsesudvalget d. 30-10-2019

Mødedato Onsdag d. 30. oktober 2019 kl. 09:30

Mødested Regionshuset Viborg, mødelokale C2, parterre, Skottenborg 26, 8800
Viborg

Indholdsfortegnelse

Fællesmøde med Sundhedskoordinationsudvalget (9:30-10:30).....	3
Opsamling på fællesmødet med Sundhedskoordinationsudvalget.....	5
Opsamling på fællesmøde mellem patientinddragelsesudvalgene.....	6
Udviklingen i medicinudgifter.....	7
Liggedage på regionens hospitaler.....	8
Orientering om budget 2020.....	9
Tid til debat.....	10

Punkt 1: Fællesmøde med Sundhedskordinationsudvalget (9:30-10:30)

1-01-81-18-17

Sagsfremstilling

Der afholdes møde mellem Sundhedskordinationsudvalget og Patientinddragelsesudvalget kl. 9.30-10.30. Herefter er der ordinært møde i Patientinddragelsesudvalget.

Sundhedskordinationsudvalget har til formål at understøtte sammenhængende behandlingsforløb på tværs af det regionale og kommunale myndighedsansvar, herunder understøtte kvaliteten og den effektive ressourceudnyttelse i opgaveløsningen. Sundhedskordinationsudvalget er således et centralt forum for styrkelse af det tværsektorielle samarbejde mellem regionens hospitaler, kommunerne og praksissektoren. Sundhedskordinationsudvalget har samtidig ansvaret for at udarbejde sundhedsaftalen mellem region, kommune og almen praksis.

Der lægges op til en dialog mellem Sundhedskordinationsudvalget og Patientinddragelsesudvalget om den videre udvikling af sundhedssamarbejdet i regi af sundhedsaftalen. Følgende emner ønskes drøftet:

- Sundhedsaftalen 2019-2023, herunder
  - input til, hvordan vi bedst udfolder visionsdelen om at samarbejde med pårørende, foreninger og frivillige om opgaveløsninger
  - hvordan der arbejdes med implementering af sundhedsaftalen
- IV-behandling i nærområdet.

Sundhedskordinationsudvalgets formand Henrik Fjeldgaard indleder med en kort præsentation af den endelige sundhedsaftale og oplæg til Sundhedskordinationsudvalgets ønske om input fra Patientinddragelsesudvalget til, hvordan vi bedst udfolder visionsdelen om at samarbejde med pårørende, foreninger og frivillige om opgaveløsninger.

Efterfølgende vil formand Lillian Andersen på vegne af Patientinddragelsesudvalget komme med et kort indlæg om udvalgets tanker om samarbejdet med pårørende, foreninger og frivillige om opgaveløsninger. Hun vil også motivere Patientinddragelsesudvalgets ønske om at drøfte implementering af sundhedsaftalen med Sundhedskordinationsudvalget.

Herefter vil der være dialog mellem udvalgsmedlemmerne om samarbejdet med pårørende, foreninger og frivillige samt implementering af sundhedsaftalen.

Ud over drøftelsen af sundhedsaftalen har Patientinddragelsesudvalget ønsket at høre Sundhedskordinationsudvalgets overvejelser om arbejdet med at indgå en fælles aftale for IV-behandling i nærområdet.

Mødedeltagere

Patientinddragelsesudvalget

Lillian Andersen, Ældre Sagen (formand)

Ralph Jørgensen, Danske Patienter - Bedre Psykiatri og LMS (næstformand)

Anni Faarup Christensen, Danske Patienter - Colitis-Crohn Foreningen

Liselotte Wesley Andersen, Danske Patienter - Sjældne Diagnoser

Lene Thykjær Jørgensen, Danske Handicaporganisationer – Landsforeningen SIND

Keld Overgaard Jensen, Danske Handicaporganisationer – Parkinsonforeningen

Ulla Dyhr, Danske Handicaporganisationer – Lungeforeningen

K.B. Nielsen, Regionsældrerådet

Sundhedskordinationsudvalget

Henrik Fjeldgaard, regionsrådet (formand)

Annette Roed, regionsrådet

Birgit Marie Christensen, regionsrådet

Ib Bjerregaard, regionsrådet

Christian Møller-Nielsen, regionsrådet

Ib Lauritsen, Ikast-Brande Kommune (næstformand)

Nils Borring, Favrskov Kommune

Lone Langballe, Viborg Kommune

Tage Nielsen, Skanderborg Kommune

Jens Kristian Hedegaard, Holstebro Kommune

Lise Høyer, formand PLO-Midtjylland

Henrik Kise, næstformand PLO-Midtjylland

Administrative repræsentanter

Flemming Storgaard, Ikast-Brande Kommune
Kate Bøgh, Favrskov Kommune
Jonna Holm-Pedersen, KKR-sekretariatet
Mads Venø Jessen, KOSU-sekretariatet
Pernille Blach Hansen, Region Midtjylland
Dorthe Klith, Region Midtjylland
Helene Bech Rosenbrandt, Region Midtjylland
Leon Hiitola Iversen, Region Midtjylland.

Beslutning

Der var dialog mellem de to udvalg om, hvordan vi bedst udfolder visionsdelen om at samarbejde med pårørende, foreninger og frivillige om opgaveløsninger:

- pårørende skal inviteres til at blive inddraget, og så skal de anerkendes og informeres løbende
- pårørende kan være gode til at berige sundhedsvæsenet med relevante informationer, som patienten ikke nødvendigvis får givet
- vigtigt med støtte til pårørende, så de ikke udtrættes
- gensidig respekt mellem sundhedsfaglige, pårørende og patienten
- frivillige kan bidrage med tid til at holde hånd/lytte til patienten og være med til at formidle evt. uhensigtsmæssigheder til personalet
- de frivillige organisationer kunne have en plads i fx hospitalers forhal og i sundhedshuse til at præsentere deres tilbud
- eksempler: vejvisere på hospitaler, morgen-ringeordning, besøgstjeneste, vågetjeneste.

Patientinddragelsesudvalget blev orienteret om, at Sundhedskoordinationsudvalget har igangsat arbejde med en fælles samarbejdsaftale om IV-behandling i nærområdet.

Det forventes, at Sundhedskoordinationsudvalget i december 2019 kan afklare de overordnede rammer for en IV-aftale.

Ulla Dyhr var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Opsamling på fællesmødet med Sundhedskordinationsudvalget

1-01-81-18-17

Administrationen indstiller,

at fællesmødet med Sundhedskordinationsudvalget drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget drøfter fællesmødet med Sundhedskordinationsudvalget.

Beslutning

Patientinddragelsesudvalget drøftede fællesmødet med Sundhedskordinationsudvalget.

Under drøftelsen med Sundhedskordinationsudvalget henviste K. B. Nielsen til et nyligt debatindlæg fra formand for Danske Regioner Stephanie Lose. Det blev aftalt, at artiklen skulle rundsendes til Patientinddragelsesudvalget. Den kan tilgås her: <https://politikensundhed.dk/debat/art7457122/Sammenh%C3%A6ng-i-sundhedsv%C3%A6senet-kommer-ikke-af-sig-selv>.

Udvalget var enige om, at de gerne vil fremsætte det ønske, at der til næste år afsættes mere tid til fællesmødet, så der vil være mulighed for at dagsordensætte flere emner. Det blev aftalt, at administrationen undersøger, om det er muligt at udvide mødetiden.

Samtidig drøftede udvalget, at de til næste år vil arbejde med at skærpe forberedelsen af mødet.

Ulla Dyhr var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 3: Opsamling på fællesmøde mellem patientinddragelsesudvalgene

1-01-81-18-17

Administrationen indstiller,

at fællesmødet mellem patientinddragelsesudvalgene drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget deltog den 4. oktober 2019 i et fællesmøde for patientinddragelsesudvalgene i Danmark. Erfaringer fra mødet drøftes.

Vedlagt dagsordenspunktet er referatnotat fra dagen sammen med de afholdte præsentationer.

Beslutning

Udvalget drøftede fællesmødet mellem patientinddragelsesudvalgene. Der var enighed om, at det var et godt program med gode oplæg. Udvalget bemærkede, at samarbejdet med de øvrige patientinddragelsesudvalg om erfaringsudveksling er meget givende.

Erfaringsudvekslingen viser, at der er store forskelle fra kommune til kommune og fra region til region i forhold til de rammer, der er for patientinddragelse. Det kommer også til udtryk ved, at patientinddragelsesudvalg organiserer sig forskelligt.

Udvalget drøftede ønskerne til fremtidige møder. Allerhelst ser udvalget, at der fremadrettet bliver afholdt årlige møder mellem udvalgene. Såfremt tid og økonomi ikke er til dette, ønsker udvalget, at fællesmøder prioriteres frem for formandskabsmøder. Desuden mener udvalget, at et fællesmøde i slutningen af valgperioden bør have prioritet, da det vil give lejlighed til erfaringsudveksling i forhold til det arbejde, der er lavet i løbet af perioden.

Ulla Dyhr var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 4: Udviklingen i medicinudgifter

1-01-81-18-17

Administrationen indstiller,

at orienteringen angående udviklingen i medicinudgifter tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionsrådet modtager løbende orientering om udviklingen i medicinforbruget. I det følgende præsenteres et lettere redigeret uddrag fra den orientering, som regionsrådet modtog den 25. september 2019. Den fulde version af orienteringen kan læses her: <https://www.rm.dk/politik/regionsradets-moder/dagsordener/#OrienteringommedicinforbrugetiRegionMidtjyllandefter2.kvartali2019>.

For en nærmere gennemgang henvises desuden til den vedlagte rapport om lægemiddelmonitorering i Region Midtjylland (nogle af bilagene til rapporten er fortrolige på grund af fortrolighed om priser på behandlinger og kan derfor ikke vedlægges her).

Udgifterne på medicinområdet kan opdeles i henholdsvis tilskudsmedicin og hospitalsmedicin. Tilskudsmedicin er den medicin, som regionen giver tilskud til, når patienten køber medicin på et privat apotek. Recepten udstedes typisk af praktiserende læger, men kan også udstedes af f.eks. hospitalslæger i forbindelse med udskrivelse fra hospitalet eller som en del af et ambulansforløb.

Hospitalsmedicin er den medicin, som patienten får gratis som led i hospitalsbehandling. I det følgende gives en overordnet beskrivelse af udviklingen til og med 2. kvartal i 2019.

Tilskudsmedicin

Udgifterne til tilskudsmedicin var i de første to kvartaler i 2019 på 672,5 mio. kr. Sammenlignet med de to første kvartaler i 2018 har der været en stigning i forbruget på 6,7 mio. kr.

I samme periode er udgifterne til de 15 mest udgiftstunge lægemidler samlet set steget med næsten 13,9 mio. kr. Udgiftsstigningen tilskrives især øgede udgifter til diabetes-lægemidler og blodfortyndende lægemidler, som udgør de to mest udgiftstunge lægemiddelgrupper indenfor tilskudsmedicin. Der ses dog også væsentlige udgiftsstigninger indenfor hormonbehandling, epilepsilægemidler og midler mod forhøjet blodtryk.

Omvendt har der også været udgiftsfald på flere områder, fx midler mod KOL og astma, smertestillende medicin og urologiske lægemidler.

Hospitalsmedicin

Udgifterne til hospitalsmedicin var i de to første kvartaler i 2019 på 1.122 mio. kr., hvilket svarer til et fald på 23 mio. kr. i forhold til de to første kvartaler i 2018.

Udgiften til hospitalsmedicin er dog samlet set steget med 35,5 mio. kr. i Region Midtjylland, når de seneste fire kvartaler (3. kvartal 2018 til og med 2. kvartal 2019) sammenlignes med de foregående fire kvartaler. Det svarer til en vækst på 1,6 % i Region Midtjylland. Den gennemsnitlige vækst for hele landet er på 2,1 %.

Region Midtjylland har hurtigt og effektivt implementeret brug af biosimilære lægemidler i 2018. Et biosimilært lægemiddel er en ny version af et allerede eksisterende biologisk lægemiddel. Det har givet en markant afdæmpning i væksten i medicinudgifterne.

Beslutning

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Udvalget drøftede, at medicinudgifternes størrelse og afklaringen af, hvor mange midler der bør afsættes, er et spørgsmål med både etiske, politiske og økonomiske dimensioner.

I den forbindelse har udvalget særlig opmærksomhed på, at svagere patienter og patientgrupper kan være dårligere stillet i forhold til at kræve omkostningstung behandling end mere ressourcestærke patienter og patientgrupper. Det kan vise sig som en vej til at skabe ulighed i sundhed.

Ulla Dyhr var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Lægemiddelmonitorering i Region Midtjylland

Punkt 5: Liggedage på regionens hospitaler

1-01-81-18-17

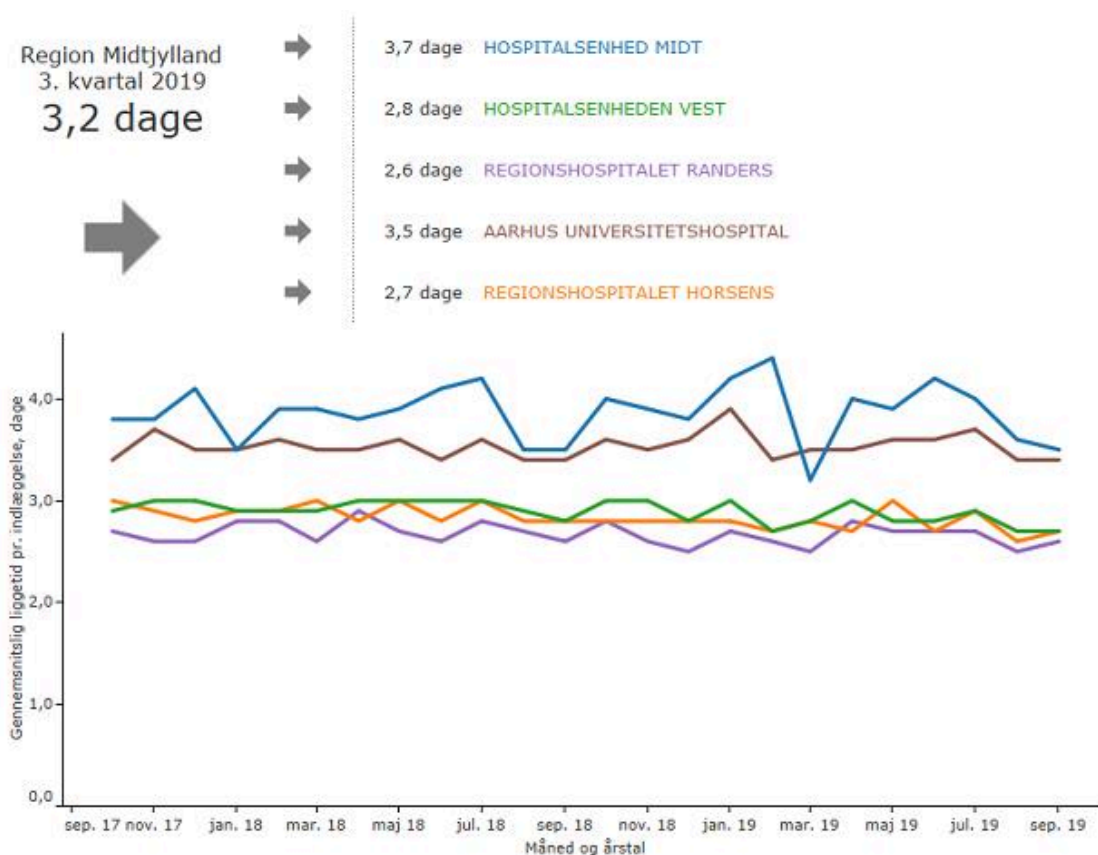
Administrationen indstiller,

at orienteringen angående liggedage på regionens hospitaler tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Indlæggelsestiden på sygehuse har i mange år været faldende. Denne udvikling afspejler både ændringer i tilrettelæggelsen af sundhedsvæsenets samlede behandlingstilbud samt den teknologiske og medicinske udvikling. En del af plejen er flyttet fra sygehuse til kommunerne, og udviklingen af mere skånsomme behandlingsformer har medført, at mange patienter kan udskrives langt hurtigere end tidligere.

Indikatoren måler det gennemsnitlige antal indlæggelsesdage for alle somatiske sygehusudskrivinger, dvs. hele indlæggelsen på det enkelte sygehus.

Ovenstående graf viser, at den gennemsnitlige tid pr. sygehusindlæggelse på regionsniveau har ligget meget stabilt i de senere år. I 3. kvartal 2019 er den gennemsnitlige liggetid i Region Midtjylland 3,2 dage.

Kigger man på de enkelte hospitaler er der variation i de gennemsnitlige liggetider på tværs af hospitalerne. Dette skyldes blandt andet forskelle i patientsammensætningen. I Hospitalsenhed Midt indgår der eksempelvis regional neurorehabilitering i Hammel og Skive samt Vestdansk Center for Rygmarvsskade, hvor der typisk er lange liggetider, hvilket har betydning for den samlede liggetid. Liggetiden på Aarhus Universitetshospital er påvirket af hospitalets højt specialiserede funktioner.

Beslutning

Udvalget tog orienteringen til efterretning. Udvalget efterspurgte i den forbindelse så vidt muligt at se de tilsvarende tal for psykiatrien.

Udvalget drøftede, at omkostninger ved at have en aflastningsplads kan være et muligt emne på næste års fællesmøde med Sundhedskoordinationsudvalget.

Ulla Dyhr var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Orientering om budget 2020

1-01-81-18-17

Administrationen indstiller,

at orienteringen om budget 2020 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Alle regionsrådets partier indgik tirsdag den 8. oktober 2019 en aftale om næste års budget for Region Midtjylland.

Regionsrådet 2. behandler budget 2020 den 30. oktober 2019 kl. 13.00.

På Region Midtjyllands hjemmeside er det muligt at læse aftaleteksten og finde andet materiale:

<https://www.rm.dk/om-os/okonomi/www.budget2020.dk/>.

Beslutning

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Ulla Dyhr var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 7: Tid til debat

1-01-81-18-17

Sagsfremstilling

Der er mulighed for debat blandt patientinddragelsesudvalgets medlemmer.

Indmeldte punkter

Drøftelse af regionsrådets temadag angående "Fremtidens Sundhedsvæsen i Midtjylland", v. formand Lillian Andersen (15 min.)

Regionsrådet afholdt den 21. oktober 2019 en politisk temadag angående fremtidens sundhedsvæsen.

Patientinddragelsesudvalgets formand var inviteret til at deltage, og der var desuden andre borgerrepræsentanter til stede. Herudover deltog repræsentanter for kommunerne (Sundhedskoordinationsudvalget), almen praksis (Praksisplanudvalget) og medarbejderne i Region Midtjylland (Regions-MEDudvalget).

Patientinddragelsesudvalgets drøftelse af formandens erfaringer fra dagen kan tjene som forberedelse til, at udvalget til februar/marts 2020 vil blive bedt om at afgive hørings svar angående sundheds- og hospitalsplanen.

Orientering om arbejdet i ad hoc udvalg angående en national handlingsplan for pårørendeinddragelse, v. formand Lillian Andersen (5 min.)

Øvrige punkter

Udvalgsmedlem K.B. Nielsen har indmeldt følgende ønsker til drøftelse:

- "Jeg ved, at de praktiserende læger og speciallæger er ret kritiske over for planen for speciallægerne. I det hele taget ved vi for lidt om forhandlinger om nye tiltage for de praktiserende læger. Hvad sker der på hele dette område?"
- Og så vil jeg gerne vide noget om kommende transport til Gødstrup. Vil det nye sygehus blive betragtet som en ø?"

Status angående hørings svar

Udvalgsmedlem K.B. Nielsen har herudover ønsket et overblik over de senest fremsendte hørings svar og bemærkninger fra udvalget til administrationen i Region Midtjylland. Vedlagt punktet findes:

- Hørings svar til praksisplan for psykologer
- Hørings svar til praksisplan for kiropraktorer
- Bemærkninger til rammepapir for det tværsektorielle samarbejde om de regionale udgående teams i psykiatrien.

Beslutning

Lillian Andersen orienterede om regionsrådets temadag angående fremtidens sundhedsvæsen, hvor temaer som megatrends indenfor sundhedsvæsenet, øget specialisering, nærhed i sundhed, brugerinvolvering og selvadministration i hjemmet blev berørt.

Lillian Andersen orienterede om arbejdet med en national handlingsplan for pårørende, hvor der blandt andet er ansøgt om midler til pårørenderådgivere. Det blev aftalt, at hun rundsender de relevante papirer til udvalget.

K. B. Nielsen gjorde opmærksom på, at de emner til drøftelse, som han havde fremsendt, var ønsket rejst på fællesmødet med Sundhedskoordinationsudvalget.

Keld Overgaard Jensen orienterede om et arrangement i Grenaa den 23. februar 2020 kl. 13-15 med stemmetræning.

Liselotte Wesley Andersen orienterede om "Sjældne dagen 2020", der foregår den 29. februar 2020. Se <https://sjaeldne-dagen.sjaeldnediagnoser.dk/> for mere information.

Det blev aftalt, at status angående hørings svar udsættes til næste møde.

Ulla Dyhr var forhindret i at deltage i sagens behandling.